

Zápis ze 4. zasedání Akreditační komise Velké Meziříčí, 9. a 10. února 1999

Přítomni: Jaroslav Kurzweil, Miroslav Liška, Josef Jařab, Stanislav Procházka, Milan Sojka, Jiří Mareš, Pavel Holländer, Tilman Berger, Marie-Elizabeth Ducreux, Petr Kolář, Petr Kratochvíl, Petr Richter, Pravoslav Stránský, Zdeněk Stránský, František Šmahel, Boris Vyskot, Vlastimil Juppá, Vladimír Křístek

Hosté: Josef Průša, Josef Beneš - MŠMT, Jan Ehleman - RVŠ

Při projednávání záměru na zřízení magisterského studia na Policejní akademii byli přítomni: Hana Bartošová (rektorka PA Praha), Jan Musil (prorektor PA), František Novotný (předseda AS PA Praha)

Při projednávání návrhu na zřízení fakulty humanitních studií ZČU Plzeň byli přítomni: Zdeněk Vostracký (rektor ZČU Plzeň), Ivo Budil, Evžen Neústupný (ZČU Plzeň)

Václav Vinš - tajemník AK, Jan Lachman

Omluveni: Vladimír Kučera, Adolf Melezinek, Bedřich Velický

Program jednání:

1. posouzení možnosti podání návrhu studijního programu magisterského studia PA Praha
2. problematika vyšších odborných škol ve vztahu k neuniverzitním vysokým školám
3. problematika oborů habilitačního a jmenovacího řízení
4. návrh na zřízení Fakulty humanitních studií ZČU Plzeň
5. akreditační řízení na fakultách
6. stálé pracovní skupiny Akreditační komise
7. problematika žádostí o státní souhlas a akreditaci stud. programů pro soukromé vysoké školy
8. návrh harmonogramu podávání žádostí o prodloužení platnosti akreditace studijních programů
9. různé, ukončení

1) posouzení možnosti podání návrhu studijního programu magisterského studia PA Praha

Předseda AK přivítal představitele PA, kteří AK informovali o svém záměru podat návrh na zřízení magisterského studijního programu *bezpečnostně-právní činnost*. Rektorka PA mimo jiné uvedla, že zájem o studium na PA je několikanásobně větší, než může škola uspokojit. V souvislosti s růstem nové kriminality se zvyšují nároky na kvalifikaci absolventů, kteří by měli mít širší rozhled a být schopni tvořivého myšlení. Zřízení mgr. studijního programu by napomohlo i při výchově vlastních pedagogů, kteří v současnosti mají obtíže např. s habilitačním řízením. Rovněž pedagogický sbor by se stabilizoval. Zájem o magisterské studium je velký i ze strany studentů. Také Ministerstvo vnitra s ním počítá v chystaném kariéerním řádu. Prorektor PA dále zmínil, že resort vnitra s cca 47 tis. pracovníky by absorboval mnoho vysokoškolsky vzdělaných pracovníků.

PA v nedávné době navštívili členové pracovní skupiny AK prof. Holländera pro právo a bezpečnostní obory a doc. Mareš za pracovní skupinu pro pedagogiku, psychologii a kinantropologii, aby přímo na místě ověřili připravenost PA k uskutečňování navrhovaného studijního programu.

Z diskuse:

- PA vykonala za několik let své existence velké množství práce při budování vysoké školy;
- podle získaných poznatků v západních zemích není obvyklé, aby tento druh vzdělání měl magisterskou úroveň;
- možnost získání magisterského titulu je rovněž prestižní záležitostí, absolventi PA si prohlubují vzdělání na jiných VŠ;
- zvýšení prestiže absolventů bakalářského studia příp. jejich finančního ohodnocení by mělo být záležitostí resortu vnitra;
- je třeba působit na společenské mínění, aby se bakalářskému vzdělání dostávalo stejného uznání jako magisterskému;
- možné řešení by mohlo být směřováno i opačně vzhledem k současné praxi: absolventi odborných VŠ by procházeli např. jednoročním kurzem pořádaným PA, aby mohli zastávat řídicí místa v Policii ČR;
- v právních oborech dosud chybí odpovídající personální zajištění;
- vzhledem k bouřlivému rozvoji vědy a techniky se nelze v resortu vnitra obejít bez celoživotního vzdělávání;

- přestože si návrh mgr. studijního programu klade za cíl čelit diferenciaci a vyšší úrovni kriminality, odpovídající odborné obory jako např. ekonomika nebo bankovníctví v něm nejsou zastoupeny;
- bylo by vhodné otevřít širokou diskusi na mezinárodní úrovni o řešení otázek spojených se zvyšováním kvalifikace v resortu vnitra; PA by se měla stát pořadatelem případných konferencí a seminářů na toto téma;
- je třeba řešit celou řadu vzájemně provázaných problémů v tomto resortu, pouhé schválení mgr. studijního programu by nebylo dostačující;
- pan ministr vnitra ve svém dopise adresovaném předsedovi AK podpořil zřízení mgr. studijního programu na PA;

Závěry a doporučení:

- 1) *Pověření členové AK budou p. ministra vnitra a policejního prezidenta informovat o závěrech AK a o průběhu diskuse o způsobech řešení komplexu problémů spojených s výchovou kvalifikovaných pracovníků v resortu vnitra;*
- 2) *AK doporučuje řešit problematiku přípravy vysokoškolsky vzdělaných odborníků na PA:*
 - pomoci těsnější spolupráce s vysokými školami a s AV ČR;
 - hlubší spolupráci s obdobnými zahraničními vysokými školami a vzdělávacími institucemi;
 - otevřením široké mezinárodní diskuse na toto téma; pořádáním seminářů a konferencí za účasti zahraničních odborníků.

2) problematika vyšších odborných škol ve vztahu k neuniverzitním vysokým školám

P. Richter seznámil AK s aktuální situací v oblasti vyšších odborných škol (VOŠ). Stručně popsal historii jejich vývoje u nás od šk. r. 1991/92 a také legislativní rámec této problematiky. V současné době existuje přibližně 165 VOŠ, přesný počet není znám. Většinou jsou tyto VOŠ součástí středních škol, pouze 17% z nich jsou samostatné právní subjekty. Lze předpokládat, že 4-7 současných VOŠ se bude ucházet o transformaci na vysokou školu neuniverzitního typu s bakalářskými studijními programy.

Závěr: AK vzala informaci na vědomí.

3) problematika oborů habilitačního a jmenovacího řízení

Tajemník AK informoval komisi o tom, že návrh formuláře žádosti o akreditaci oboru habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorů prošel gremiální poradou a poradou vedení MŠMT. Bylo by vhodné, podobně jako u žádostí o akreditaci studijního programu, aby žádosti o akreditaci oborů habilitačního a jmenovacího řízení byla předkládány ve dvojitým písemném vyhotovení a jednou v elektronické podobě (např. za celou fakultu). Jednotliví členové AK informovali o pokračujících jednáních s pověřenými odborníky z vysokých škol o návrzích skladby oborů habilitačního a jmenovacího řízení.

Dále byla projednána žádost VŠB-TU v Ostravě, fakulty metalurgie a materiálového inženýrství o akreditaci oboru habilitačního a jmenovacího řízení „Řízení jakosti“.

Závěry a doporučení:

- 1) *AK nedoporučuje MŠMT zřídit obor habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem „Řízení jakosti“ na fakultě metalurgie a materiálového inženýrství Vysoké školy báňské-Technické univerzity Ostrava;*
- 2) *AK pověřuje svého místopředsedu Miroslava Lišku projednáním žádosti VŠB-TU s vedením univerzity a s vedením fakulty metalurgie a materiálového inženýrství;*
- 3) *AK souhlasí s tím, aby žádosti o akreditaci oborů habilitačního a jmenovacího řízení byly předkládány jak v písemné, tak v elektronické podobě.*

4) návrh na zřízení Fakulty humanitních studií ZČU Plzeň

ZČU předložila AK potřetí návrh na zřízení Fakulty humanitních studií (FHS). Zástupci ZČU seznámili AK s aktualizovaným návrhem. Cílem je humanizace západočeského regionu, v němž dosud převládaly technické obory.

Z vystoupení zástupců ZČU:

- je obtížné získat kvalitní odborníky do hlavního pracovního poměru na Středisku humanitních studií(SHS) při právnické fakultě, chybí-li jistota perspektivy do budoucna;
- chybí-li rámec fakulty, jsou obtíže i se získáváním grantů;
- SHS připravuje studijní programy bohemistika a historie;
- navrhovaná FHS se nechce stát filosofickou fakultou, nechce konkurovat stávajícím fakultám; chce se naopak věnovat jiným oborům;
- SHS má v současné době již 750 studentů.

Z diskuse AK:

- navrhovaná FHS by měla mít základní obory jako je bohemistika a historie;
- problematický je návrh magisterského studijního programu *cizí jazyky pro komerční praxi*; má-li být mgr. program zaměřen více na teorii, sám název obsahuje jistý protimluv;
- katedra výtvarné kultury by měla zůstat na pedagogické fakultě, kam patří svým zaměřením, neměla by být převáděna jinam, stejně jako některé studijní programy výtvarného zaměření;
- SHS by mělo posilovat již akreditované programy a usilovat o akreditaci oborů jako politologie, sociologie, psychologie, etika, aby mohlo plnit poslání humanizace regionu;

Závěry a doporučení:

- 1) AK souhlasí se zřízením Fakulty humanitních studií Západočeské university v Plzni;
- 2) AK dále upozorňuje, že Fakulta humanitních studií může uskutečňovat pouze již dříve akreditované studijní programy;
- 3) AK doporučuje nově vznikající fakultě, aby usilovala o integraci svého profilu.

5) akreditační řízení na fakultách

a) právnická fakulta UP Olomouc

ředitel odboru vysokých škol MŠMT J. Beneš seznámil AK s posledním vývojem událostí na právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci v souvislosti s rozhodnutím 2. zasedání AK, kde bylo doporučeno MŠMT odejmout právo konat státní závěrečné zkoušky v oborech vysokoškolského studia. MŠMT požádalo o převzetí těchto práv právnickou fakultu MU v Brně, ta však odpověděla zamítavě, přestože při vlastním projednávání závěrů z procesu hodnocení právnických fakult na zmíněném 2. zasedání AK vyjádřil její představitel ochotu právnické fakultě UP Olomouc pomoci. S ohledem na platnost nového zákona o vysokých školách od ledna t.r. a na vládou schválený statut AK MŠMT požádalo AK o nové hodnocení olomoucké právnické fakulty. Dále MŠMT jmenovalo do komisí pro státní závěrečné zkoušky 2 tytéž odborníky pro brněnskou i olomouckou právnickou fakultu.

Z diskuse:

- nejjednodušším řešením by bylo akceptovat ukončené hodnocení a přijmout pouze nové doporučení podle nového zákona o vysokých školách;
- jmenování odborníků do komisí pro státní zkoušky na brněnskou fakultu s sebou zřejmě přinese jisté problémy;
- z právnické fakulty v Olomouci přicházejí rozporuplné zprávy: na jedné straně jsou pozitivní signály jako např. budování knihovny, přijímání nových pedagogů, na straně druhé roky přetrvává velmi špatná personální situace, fakulta nemá kvalifikované pedagogy;
- při eventuální aplikaci opatření podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách vzniká obtíž jak se postarat o studenty, aby mohli dostudovat;
- procesu hodnocení olomoucké právnické fakulty by se mělo zúčastnit více členů AK.

Závěr: AK pověřila prof. Holländera ve spolupráci s prof. Liškou provedením nové akreditace právnické fakulty University Palackého v Olomouci.

b) akreditace českých lékařských fakult v USA a proces reakreditace

Prof. P. Stránský informoval AK o situaci v procesu reakreditace lékařských fakult v návaznosti na jejich akreditaci v USA. V měsíci únoru by se měly uzavřít návštěvy evaluačních komisí na jednotlivých fakultách. 12. března na schůzce pracovní skupiny proběhne vyhodnocení celého procesu. 4. března proběhne ve Washingtonu

setkání NCFMEA (National Committee on Foreign Medical Education and Accreditation), jehož se za pracovní skupinu AK zúčastní prof. Jiří Kraml, DrSc. z 1.LF UK.

Závěr: AK vzala informaci na vědomí.

6) stálé pracovní skupiny Akreditační komise

AK projednala návrhy některých svých členů na rozšíření složení jejich stálých pracovních skupin. Dále AK projednala návrh na složení pracovní skupiny pro geologii a rozdělení původně navrhované pracovní skupiny pro farmaceutické a veterinární obory na dvě samostatné pracovní skupiny.

Závěry:

- 1) *AK schválila složení pracovní skupiny pro geologii:*
předseda:
prof. RNDr. Zdeněk Pertold, CSc., PřF UK Praha
členové:
doc. Ing. Radomír Grygar, CSc., Hornicko-geologická fakulta VŠB-TU Ostrava
Petr Jakeš, Ph.D., PřF UK Praha
doc. RNDr. Antonín Přichystal, CSc., PřF MU Brno
RNDr. Karel Žák, CSc., Český geologický ústav
- 2) *AK dále schválila doplnění pracovní skupiny pro umění a uměnovědné obory:*
prof. ak. mal. Zdeněk Beran, AVU Praha
doc. PhDr. Václav Cejpek, DIFA JAMU Brno
doc. Ing. arch. Miroslav Masák, FA VUT Brno
prof. PhDr. Ivan Poledňák, DrSc., FF UP Olomouc
prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc., FF UK Praha
prof. Zdeněk Ziegler, VŠUP Praha
- 3) *Doplnění pracovní skupiny pro pedagogiku, psychologii a kinantropologii:*
prof. PhDr. Jiří Hoskovec, CSc., FF UK Praha
PhDr. Marie Sedláková, CSc., Psychologický ústav AV ČR Praha
PhDr. Ivo Čermák, CSc., Psychologický ústav AV ČR Brno
PhDr. Milan Pol, CSc., FF MU Brno
PhDr. Jan Beran, Centrum pro další vzdělávání učitelů, MU Brno
prof. Jan Hora, AMU Praha
prof. PhDr. Karel Fromel, DrSc., FTK UP Olomouc
- 4) *Doplnění pracovní skupiny pro ekonomické obory:*
prof. Ing. Jana Stávková, CSc., PEF MZLU Brno
prof. Ing. Ladislav Ivánek, DrSc., ESF MU Brno
doc. Ing. Rudolf Urban, CSc., fakulta ekonomiky a obrany státu, VVŠPV Vyškov
- 5) *Doplnění pracovní skupiny pro právní a bezpečnostní obory:*
doc. JUDr. Jiří Malenovský, CSc., ředitel sekce správní a konzulární MZV
prof. dr. Andrzej Zoll, Právnická fakulta Jagellonské univerzity Krakov;
- 6) *Pro farmaceutické obory a pro veterinární medicínu budou zřízeny 2 stálé pracovní skupiny. Složení skupiny pro veterinární medicínu pod vedením prof. Hrabáka se nemění;*
- 7) *Doplnění pracovní skupiny pro matematiku a informatiku:*
prof. RNDr. Jiří Gruska, DrSc., fakulta informatiky MU Brno
- 8) *Na příštím zasedání bude jmenována pracovní skupina pro sociologické a politologické obory;*
- 9) *Předsedové pracovních skupin předloží do 3 měsíců návrhy jednacích řádů příslušných pracovních skupin.*

7) problematika žádostí o státní souhlas a akreditaci stud. programů pro soukromé vysoké školy

Tajemník AK seznámil komisi se situací vzhledem k novým návrhům na zřízení soukromých vysokých škol. AK dále diskutovala o algoritmu projednávání jednotlivých návrhů. Každý návrh bude nejdříve po formální stránce posouzen na MŠMT z hlediska navrhovaných studijních programů a žádosti o státní souhlas. Návrhy bez závažnějších formálních nedostatků budou postoupeny AK k projednání, návrhy s nedostatky budou pozastaveny

a vráceny k doplnění ve stanovené lhůtě, návrhy se závažnými nedostatky budou navrhovatelům vráceny k přepracování.

Na závěr projednávání budou zástupci žadatelů pozváni na zasedání AK k prezentaci jejich návrhů.

AK se usnesla na dalším postupu u návrhů 4 institucí, které MŠMT předalo AK k projednání.

Vzhledem k závažnosti a složitosti projednávání návrhů na zřízení soukromých vysokých škol a s respektováním lhůt, které pro tato projednávání dává zákon o vysokých školách, nelze zodpovědně předpokládat, že by výuka na případných nových vysokých školách mohla být zahájena již od příštího školního roku.

Závěry:

1) AK se usnesla, že její členové nebudou v souvislosti s návrhy na zřízení soukromých vysokých škol poskytovat žádné informace;

2) Členové AK nebudou poskytovat žádné rady nebo konzultace k předkládaným žádostem.

8) návrh harmonogramu předkládání žádostí o prodloužení platnosti akreditace studijních programů

AK se dále zabývala návrhem harmonogramu předkládání žádostí o prodloužení platnosti akreditace studijních programů. Návrh bude doplněn o připomínky členů AK a předán k posouzení rektorům vysokých škol.

9) Různé

- AK stanovila předběžné termíny zasedání na rok 1999:
9.-10. 3. hotel Slavoj Český Brod, 13.-14. 4. hotel Mlýn Černovice, 25.-26. 5., 29.-30. 6.,
14.-15. 9., 12.-13. 10., 16.-17. 11., 14.-15. 12.
- tajemník AK informoval komisi o schválení návrhu zabezpečení sekretariátu AK gremiální poradou MŠMT; nyní bude tento návrh projednán na poradě vedení MŠMT;
- vyhláška o písemné žádosti o akreditaci studijního programu byla schválena Legislativní radou vlády, je připravena k podpisu ministra.